

VYVOLENÝ

Postavy:

Rozhlasový vypravěč 1

Rozhlasový vypravěč 2

Adam

Dospělý Adam

Maminka Adama

Táta Adama

Vrátný

Trenérka/učitelka + Stařena

Kluk1 (Lukáš)

Kluk2

Kluk3

Klient

Klientova žena

1. NEMOCNÝ I.

1: Voda na čaj... bzučení lednice... za okny ranní doprava... to všechno se ozývá na začátku této rozhlasové hry,/

2:/ Ilustruje to prostředí, že/

1: Ano, ilustruje to prostředí, když Adam (14) stojíce v kuchyni, v ruce školní batoh, jaké asi barvy/

2: /To nevidíme/

1: /Neslyšíme.

1: zírá smutně na maminku/

2: /jeden by řekl, že ji doslova hypnotizuje/

1: /a doufám, že něco pochopí,/

2: /tedy maminka, že něco pochopí...

Adam: Já asi, já myslím, že dneska, mami, víš, no, bolí mě –

Maminka: Za chvíli ti vystydne, ten čaj bude studený, vypij si ho.

Adam: V krku, víš, dneska mě nějak, no bolí mě v krku, víš –

Maminka: Za dvanáct minut ti jede autobus, vypij si to a musíš jít.

Adam: Jsem asi, no víš, asi budu nemocný, škrábe, škrábe mě to tady

–

Maminka: Co? Co to říkáš? Jedenáct minut, Adame.

Adam: V krku mě bolí, nemůžu moc mluvit, bolí to.

Maminka: Potichu, táta spí, nechceš, aby se probudil, to nechceš, vždyť ho... potichu, tak potichu, za deset minut ti jede autobus, musíš vyrazit –

Adam: Ale bolí, bolí mě v krku, já, nejde to, to nejde, škrábe to –

Maminka: Vždyť mluvíš normálně, nic ti není, nevymýšlej si, jenom šeptáš, vezmi si batoh, máš všechno, vzal sis všechno? Vem si ho a jdi už, už jdi, nic ti není, nebolí tě nic, jdi už, už jdi, nebo se táta probudí a... za osm minut ti to jede, máš to na knap, je to přesně na knap, tady máš svačinu, tak no, dej si do batohu svačinu a už jed', jdi, nebo to nestihneš a já ti nebudu psát omluvenku, víš, že ti omluvenky nepíšu a co pak řekneš, no co pak řekneš, tak Adame ale, už ale opravdu jdi, když tě bude bolet v krku i zítra, půjdeme k doktorce, ano, ale dnes ne, dnes ti nic není, tak ahoj.

Adam: Ahoj mami.

1: Ale teď už je jasné, že maminka nepochopila vůbec nic/

2: Ozve se bouchnutí dveří,

1: nebo neozve, protože Adam s nimi nebouchne/

2: Sice maminka nic nepochopila/

1: ale Adam není typ teenagera, který by bouchal dveřmi.

2: Tedy většinou jimi nebouchá, abychom byli přesní.

1: Na zastávce autobusu, jako každý den, přesně v 5:36 ráno čeká na autobus a dívá se kolem sebe, na všechny ty lidi/

2: Na všechny ty stejné lidi, no ano, jsou to stejní lidé, každý den stejní lidé, už ve svých čtrnácti letech vídá každé ráno ty stejné lidi/

1: Ale většina lidí potkává celý život stejné lidi/

2: Takže to nevadí, asi.

1: Mohli by si nosit čaj v termosce, džus,/

2: /pomyslí si Adam

1:/ a společně se v autobuse každé ráno nasnídat, popovídat si,/

2: /první zastávka autobusu, kterým Adam každý den jezdí, je dlouhá, cesta z jeho ulice na Náměstí míru,/

1: /kde nevystupuje/

2: / Ano, kde ještě nevystupuje, ale jiní stejní lidé ano, tak tahle první zastávka trvá celých 8 minut.

1: Záleží.

2: Záleží, ale průměrně osm minut. To je času na čaj, sušenku a otázku „jak se dnes máte?“

1: Ale nikdo se nikdy nezeptá.

2: Ani Adam se nezeptá.

1: A tak spolu každý den jezdí a neznají se.

2: Zářivky, děti v šatně, zdálky voda v bazénu, sprchy, zvuk/

1: /vůně/

2: /chlóru.

1: Ilustrace? To jsi nemusel říkat, to diváci/

2: /posluchači/

1: /vidí/

2: /slyší.

2. NOVÉ PLAVECKÉ BRÝLE

Kluk1: Adámek! To nás ani nepozdravíš, Adame? Jsme tvoji spolužáci, kamarádi, my ti nestojíme za pozdrav?

Adam: Ne, to ne, ale –

Kluk1: No co ale?

Adam: No bavili jste se, že jo, tak jsem vás, no nechtěl jsem vás rušit.

Kluk2: Ale to bys nerušil.

Kluk3: Ty se nás snad bojíš, Ádo?

Kluk2: Ty se snad za něco stydíš?

Adam: Ne, proč?

Kluk2: Proč se tak schováváš, když si oblíkáš plavky?

Všichni kluci: *(Smích)*

Kluk2: No ptám se tě, ty se za něco stydíš?

Adam: Ne.

Kluk1: Hej, Adame, Áádo, Ádo! Postřeh!

1: *A slyšíme rány ručníkem.*

2: *Ano, takzvanou kobrou.*

1: *Princip kobry spočívá v jednoduchém zatočení ručníku v jedné ruce takovým způsobem, aby zformovat hadu podobnou - řekněme ruličku - a tím pádem se s ním lépe švihalo/*

2: */ruličku? Spíše takový ručníkový tubus... zkrátka hada.*

1: *Kobru, jelikož na konci se ručník již dobře nesvine a zůstane tedy rozšířená hlava kobry.*

2: *Skuteční mistři umění kobry si pak kobru připravují dopředu složením ručníku na zemi tak, aby na konci nezůstávala rozšířená hlava kobry, ale naopak pořádně štípavý hadí jazýček.*

1: *Ale to už chce speciální výcvik.*

2: *Přítomným klukům v každém případě stačila obyčejná narychlo srolovaná kobra.*

Kluk2: Postřeh! Hej!

Kluk3: Tady!

Adam: Nechte mě, kluci. Prosím, nechte toho! Dejte mi ty plavky!

Kluk2: Chytej!

Kluk1: Mám, hej tady, tady, chytej!

Kluk3: Tak schválně jestli je najdeš.

Kluk1: Nekoukej se, otoč se ti říkám, otoč se.

Kluk2: No tak, výborně, šikovnej.

Kluk1: Ty máš nový brejličky, Adame?

Kluk2: Páni, měl jsi narozeniny?

Adam: Ne, teprve budu mít.

Kluk2: Jé, no tak to mi ti pak popřejem, chceš nějakou bomboniéru?

Kluk1: Ty jo, pěkný, vážně moc pěkný brejličky, můžu si je vyzkoušet?

Adam: Dejte mi ty plavky.

Kluk1: Tak mi na chvíli půjč ty brejličky a já ti prozradím, kde máš plavky.

Adam: Dobře.

Kluk1: Tak?

Adam: Nejdřív mi to řekni.

Kluk1: Jsou támhle pod tou lavičkou.

Adam: Díky.

Kluk1: Počkej, teď jsi na radě ty.

Adam: Pust' mě.

Kluk1: No tak... děkuju.

Adam: Hej, kluci, tady nejsou, slíbili jste mi to.

Kluk1: Jej, no tak já si to špatně pamatoval, úplně jsem zapomněl, kde jsou. Máš tu ještě ty starý brejličky?

Adam: Nemám.

Kluk1: No, tak tady máš moje, ještě chvíli vydržej. Neboj, nevezmu ti je, jen si je půjčím a pak ti je vrátím. Slibuju.

Adam: Ne, dej mi je.

Kluk1: Tady kluci mi to dosvědčej, že jo, že mu je vrátím, že mu ty brejličky vrátím, že držím svoje slovo?

Kluk2: Jo, jsem svěděk.

Kluk2: A ty?

Kluk3: Jo, neboj.

Kluk2: Dohlédneme na něj.

Kluk3: Aby ti je neztratil.

3. DRAHUŠKA

1: Bazén, voda, plavání...

2: Jaký zvuk má plavání?

1: To si Adam nepomyslí.

2: A už proti němu stojí Drahuška.

1 a 2: (smích)

1: Jak se může učitelka jmenovat Drahuška? To je fakt blbý.

2: Ale všichni se jí bojí?

1: Chtěla být vždycky učitelkou?

Trenérka/učitelka: Jdeš pozdě, Adame, jdeš pozdě a ani nejsi, už zase nejsi převlečený. Proč nemáš plavky, Adame, proč nemáš na sobě plavky, trénink právě začal, takže ti píšu neomluvenou hodinu ano, nemáš dost dobré výsledky, neplaveš dost dobře na to, aby sis mohl dovolit chybět a kdybys dobře plaval, také by sis to nemohl dovolit, důležitá je píle, Adame, píle, musíš se snažit, dělat všechno proto, abys byl nejlepší, ve škole, no ano, například u mě v tělocviku, ano, ani u mě v tělocviku, jak víš, tak to dobře vím, tak ani u mě nemáš ty nejlepší výsledky, ano, no ano, vylezeš na tyč, čtyři sta metrů rozplavat, ale máš štěstí, že je tu Adam, jinak bys už měla pozdní příchod, tak plav, neflákej se, to ne, tam ne, jdi do rychlejší dráhy, neflákej se, a plav hned, protáhni se, ještě se protáhni, Karolínó, naposledy jsme se učili pořádně protahovat a ty bys skákala bez protahování, počkej, Adame, jen počkej, kam si myslíš, no kam si myslíš, že jdeš, stůj, podívej se na mě, ty si vážně myslíš, ty si vážně

myslíš, že je správné, že je morálně a lidsky správné takhle se flákat, přijít na trénink a zase nemít plavky, zase si zapomenout plavky, předpokládám, že to jsi chtěl vykoktat, že nemáš plavky, že zase nemáš plavky a já bych ti to měla odpustit, Adame, já bych ti to měla odpustit, to tak, píšu ti neomluvenou hodinu, píšu ti hodinu jako bys tu ani nebyl a ty se posadíš tady na stranu a zůstaneš tady, budeš se dívat ze strany, budeš, že se nestydíš, Adame, je to důležité, zvolil sis plavání, zvolil sis sport a musíš mu dát všechno a ty mu evidentně nedáváš vůbec nic, je tak těžké vzít si plavky, když sis je měl vzít, když to dobře víš, napíšu to rodičům, Ondřeji, kde jsi byl, píšu ti pozdní příchod, podívej se na sebe Ondřeji, ostatní už končí rozplavání a ty jsi teprve přišel ze sprchy, jak si něco takového představuješ, jsi tlust'och, Ondřeji, dobře víš, že jsi tlust'och, že jsi tlustý, všichni to vědí, že to víte, že to vidíte, měl by si makat více než ostatní a ne méně než ostatní, Ondřeji, nestydíš se, no podívej se na sebe, podívej se na svoje břicho, jsi tlustý, tlustý, zasvětila jsem svůj život výuce, starosti o vás, o mladé lidi, o žáky, abych vás připravila na život a vy se nedokážete řídit základními pravidly, nedokážete se chovat jako normální lidé, je mi z vás všech zle, vemte si ze mě příklad, v životě to musíte někam dotáhnout, ano, ze mě si vemte příklad, bez morálky, bez pravidel, bez výdrže to v životě nikam, ale vůbec nikam nedotáhnete, na co koukáte, no na co koukáte, čtyřikrát dvě stě, sto ruce, sto celý kraul, plavte a nekoukejte na mě, život musí mít disciplínu, to víte, víte, že musí mít disciplínu a přesto se flákáte, vždy když můžete, zle, je mi z vás zle!

1: Tak pravila Drahuška.

2: Chtěla být vždycky učitelkou?

1: Možná se to dozvíme v dalším díle.

2: Adam se ale ze strany nedívá, není to rebel, neumí se vzbouřit, neumí jít za školu, to prostě neumí/

1: Ale u bazénu sedět nebude a nechce.

2: Takže zatímco popisovala Drahuška/

1 a 2: (smích)

2: zatímco popisovala Ondřejovy špeky/

1: Může tohle učitelka dělat?

2: Určitě ne.

1: To jsem si myslel.

2: takže zatímco dělala to, co dělat nemůže, byl už Adam na cestě z bazénu, jen ještě projít přes dědka u okýnka/

1: Vrátného?

2: Dědka.

1: Rádio... bylo by krásné, kdyby to byl Český rozhlas Vltava, Mozaika... ty mám rád.

2: Ale to přece vrátní neposlouchají, tedy aspoň podle předsudku téhle hry plné předsudků a dětské paměti, proto jsou to Impulzovi.

1: „Zavoláme vám a když se představíte Impulzovi, vyhrajete tři koruny aneb jak ze ztrapnit v přímém přenosu“ nebo jiný kvalitní pořad typu „pan pitomec ústředna volá a další srandy plácám se do kolen“.

2: Ale to už dávno nedávaj, to nikdo nezná.

1: No, to je dobře.

4. POHÁDKOVÝ VRÁTNÝ

Vrátný: To už jste skončili? Hej, slyšíš kluku, vy už jste skončili? Nějak brzo, ne? Není to nějak brzo?

Adam:.. Ne, neskončili... teda skončili, jo, no, dneska jsme skončili dřív.

1: Adam dokonce zalže.

2: No ne, já nevěřím svým očím.

1: Uším.

Vrátný: To jsi nějaký rychlý, ještě nikdo v šatně není.

Adam: No jsem, to já jsem rychlý.

Vrátný: Myslíš si, že jsem spokojený se svým životem, kluku?

1: Aha, to nebude normální vrátný.

2: To bude pohádkový vrátný... To jsem řekl ironicky.

1: Aha.

Adam: Co?

Vratný: S životem, že se mi líbí jak žiju, kontrolovat malí spratky v bazénu, ignorovat, když si ubližujou, protože co mi je do toho, musíš se tím životem probít a když to nezvládneš, tak na něj holt asi nemáš nárok, uklízet po vás, opravovat sprchy, protože kdo to tu jinej udělá, v tomhle bazéně, co vypadá pořád tak, jako když se tu koupal Gottwald, zlatý padesátý že jo, taky tu natáčeš dobovky jo, takový komunistický koupačky a tak, myslíš, že mě to baví, že mě baví poslouchat lži malejch fakanů a tvářit se, že jsem jenom vedlejší postava, že na mě nezáleží, že tu řeknu jen pár slov a ty půjdeš dál a my sledujeme tvůj příběh, příběh hlavního chudáka utlačovaného šikanovaného hrdiny, myslíš, že s tím jsem v pohodě, že já nikdy nebudu hlavní hrdina, že já budu vždycky jen ta výplň v okýnku, jen někdo, kdo ti dá zámeček a řekne „zálohu“ nebo „kartičku“ nebo nevrle zavrčí, aby ho ostatní neměli rádi, tudíž mu dali pokoj, myslíš, že to je naplněnej život, že jsem nechtěl dělat nic jinýho, že jsem nechtěl cestovat a objevovat svět a něco velkýho dokázat, no možná

máš pravdu, jak se tak na mě koukáš, možná máš i pravdu, ne, nechtěl jsem cestovat a co bych taky dokázal, ale mohl bych si tohle všechno myslet, no ne, mohl bych být zajímavější postava, než jen nějaký nevrlý dědek, teda i tohle je nevrlý dědek, ale neříká to, co si představuješ, že nevrlý dědek říká nebo dělá, je to takový (postmoderní se říká?) nevrlý dědek, že, ale ty nevíš, co je to postmoderna, kluku, nevíš nic, jde ti jen o to, že ti nějaký kluci ubližujou a zasedla si na tebe učitelka, ale to se děje každému, to není originální, otázka je, jestli je to vůbec hodné příběhu, jestli uspěchaná upracovaná matka a nepříjemnej otec, co se rozčílí, když ho někdo dříve probudí, jestli je tohle vůbec hodné příběhu, nebo je to klišé, kýč, něco, co už na divadle, v rozhlase a ve filmu, vůbec hlavně ve filmu, kterej si v sociálních dramatech, takzvaných sondách do obyčejného života, přímo libuje, no ne, je náš život hodný příběhu, je obyčejný život hodný příběhu, nebo ne?

1: No, to je otázka do pranice.

2: Postmoderna?

1: Postmoderna neexistuje.

Adam: Já jsem skončil dřív, jdu do školy napřed, ostatní ještě.... můžu jít?

Vrátný: Mně je jedno co děláš, dělej si co chceš.

Adam: Děkuju.

Vrátný: Ale jelikož je tvůj život naprosto nezajímavý a není hodný příběhu a ten můj jakbysmet, pomůžu ti, nám oběma, vytvořím nám příběh, společný příběh, už nebudeme hrát druhý housle, chceš?

Adam: Ne, to je dobrý, to ne, děkuju, já jenom, chci jenom ven.

Vrátný: Když se ti něco nabízí, ber to, nebud' pitomej, řekněme, že ti splním tři přání, mám na to, mám v tom praxi, bejval jsem předseda

národního výboru, no já je kolik já splnil přání, ale teď už jsem jenom, no, něco jako kouzelný dědeček řekl bych.

Adam: Tři přání, vy mi chcete splnit tři přání...?

1: *Tohle se mi nelíbí.*

2: *Doted' to byl normální milý příběh mladého školáka/*

1: */trochu šikanovaného školáka/*

2: */To všichni znají*

1: *a mají to rádi.*

1: *A teď se nám to vymyká z rukou.*

Vrátný: Já tě v každém případě nepustím, to si nemysli, máš dvě možnosti, buď půjdeš tady za mnou, těmhle dveřmi, čímž přijmeš mou nabídku, nebo zpátky do bazénu a já ti půjčím plavky, to byla tvá výmluva, předpokládám, že nemáš plavky, tak se rozhodni, buď tudy nebo nikam, co se plavek týče, také tu mám velký výběr... třeba tady tyhle asi dámské, že, co tu dělají, no nevím, ale klidně je můžeš mít, to není žádný problém, výborně já jsem věděl, že se rozhodneš správně a vybereš si jedinou možnou cestu ven, hezkou cestu, ale podívejme, tady jsou takové vysypané plavky, v těch už dlouho někdo plaval a ano, mají na sobě i trochu plísně, asi je nenechali uschnout, než mi je sem dali a to tedy už aspoň konečně vím, odkud jde ten příšerný smrad, ale jednou, jednou bys v nich určitě plavat mohl, ty ještě něco vydrží, no a nebo tady...

5. VÝTAH

1: *Hlas dědka/*

2: */Vrátného/*

1: */velmi pochybného vrátného, který v tomhle normálním příběhu nemá co dělat/*

1: /se pomalu vzdaluje, jak Adam vchází do dveří a dál do chodby...

2: Do magických dveří. Jaký zvuk mají magické dveře?

1: Do magických dveří? Co to je za pitomost?

2: To je pro představu. Archetyp cesty, překročení prahu a tak.

1: Jak je libo... nejdřív je tam tma, nic nevidí, a pak hlas...

2: My taky nic nevidíme..

1: Vymklo se nám to z ruky, já to říkám, vymklo se to.

1:...a pak hlas:

Stařena: Kdo to je? Kdo mě nenechá na pokoji? Jděte pryč! Pryč, pryč, pryč!

Adam: Promiňte, já se omlouvám, moc se vám omlouvám, už jdu pryč, jdu zpátky, půjčím si plavky a nechám vás být/

Stařena: Plavky? Ty nemáš plavky, už zase nemáš plavky, pořád si zapomínáte plavky, určitě je nemáte, nebo si to vymýšlíte, když se vám podívám do aktovky, nenajdu je tam?

Adam: Kdo jste, nikdy jsem vás, vy jste tu nikdy nebyla.

Stařena: Byla jsem tu pořád, pořád, dáš si pití, džus, čaj, mám jenom granulový čaj, ale je to čaj, je sladký, je teplý, je to čaj.

Adam: Vy nemáte kde bydlet?

Stařena: Bydlím tady, ne, tady.

Adam: Ale to je za vrátnicí, v bazénu, to není byt, to přece nejde.

Stařena: Kde? Kde že bydlím? To je taky dost, že se ukážeš, že taky jednou přijdeš, mohl bys chodit častěji, snad už postaví, snad jednou taky postaví ten výtah, ale nechtějí ho, jsou tu mladí, v domě jsou teď mladí a výtah nechtějí, radši zahradu než výtah, ani ty kočáry jim nevadí tahat, ne, výtah není, nedomluví se a já tu musím být zavřená, jak to mám sejít, pět pater, jak to mám sejít, kdyby byl výtah, můžu

víc chodit i za vámi, navštívit vás, ale takhle, takhle ne, vždyť to víš a přesto se neukážeš, přesto se skoro nikdy neukážeš.

Adam: Ale já jsem tu nikdy nebyl, neznám vás. Jsem za vrátnicí, jen kousek za vchodem do bazénu přece.

Stařena: Kde je vrátnice? Jaká vrátnice?

Adam: No tady přece, tady... tady přece byla, tady byly dveře, no tady, vždyť teď jsem tudy, pomoc, pomoc, kde jsou, kam jste ty dveře dala?

Stařena: Tady dveře nikdy nebyly, nikdy jsem tu žádné dveře neviděla, nepotřebuju dveře, bolí mě záda, už mě bolí i nohy, moc nemůžu, nikam moc nemůžu, dveře nepotřebuju, vlastně ani dveře nepotřebuju, kdyby tu byl výtah, ano, kdyby postavili výtah, tak by se mi dveře hodily, ale takhle, takhle je to jedno.

Adam: Co po mě chcete?

Stařena: Já po tobě nic nechci, po nikom nic nechci, celý život jsem vám dala, vám všem jsem ho dala a ani za mnou nepřijdete, ani mě nenavštívíte. Nikdo.

Adam: Ale já vás neznám, ne, nesahejte na mě, nechod'te, kde jsou ty dveře, kudy odtud můžu pryč, kudy můžu ven, nechod'te ke mně, já vás neznám, nevím, kdo vy, kdo jste?

Stařena: Když se ti to hodí, ano, když ti to přijde vhod, tak mě neznáš, najednou mě neznáš.

Vrátný: Opravdu jí neznáš, ty nevíš, kdo to je?

1: Kde se tu vzal?

2: Už nechtěl být vedlejší postavou.

1: To nesnáším, když si postavy dělají co chtějí.

2: Ale zpátky k Adamovi.

Adam: Jsem na plavání, jen jsem přišel na plavání, nechtěl jsem nikoho vyrušit.

Stařena: Nikdy jsi neplaval dobře, nikdy, nestáls za nic a dobře si to věděl, tys to přece dobře věděl, zas tak pitomý si nebyl, nemyslel sis, že můžeš plavat, že něco dokážeš, jíní byli hloupější, ale plavali, plavali daleko lépe než ty, podváděl si, nemysli si, že to nevím, že jsem tě neviděla, jak ses otočil v půlce bazénu, no jo, když sis myslel, že se nedívám.

1: Je pravda, že to Adam občas udělal/

2: Nebyl typ člověka, co by podváděl, co by podváděl řekněme od přírody/

1:/ Ale občas podváděl.

2: Na druhou stranu, kdo občas nepodvádí?

Adam: Ne, to já bych, nikdy bych, omlouvám se.

Stařena: To je příprava na život, ano, to jo, když se nikdo nedívá, zkrat' si to, proč jít celou cestu, no ne.

Adam: Ale já vás neznám.

Stařena: Sama, nikdo za mnou nepřijde, nikdo. Jako maminka, jako moje maminka, nepřišla jsem za ní, přišla, ale až na konec, až na poslední chvíli jsem přišla.

Vrátný: Máš rád svou učitelku, Adame?

Adam: To ale není moje učitelka, já ji neznám, nevím kdo to je, chci zpátky!

Stařena: Omlouvám se mami, je mi to líto, je mi to moc líto.

Adam: Já nejsem vaše maminka, prosím, nechte mě, kde jsou ty dveře, kam jste dala ty dveře?

Stařena: Obléknu tě mami, obléknu tě a umeju tě, nemáš hlad mami, řekni mi něco mami, řekni, ne, to ne, já neumřu jako ty, lidé mě mají rádi/

Adam: Nechte mě být, nesahejte na mě!

Stařena: Adame? Jsi to ty, Adame?

Adam: Ano, to jsem já.

Stařena: Vidíš mami, můj žák, přišel, přišel za mnou, nezůstanu sama, ne, nezůstanu sama jako ty, lidé mě mají rádi, i teď je tu můj žák, učila jsem ho a už je velký, teď už je velký, ale přesto přišel za svojí trenérkou, za svojí učitelkou tělocviku i zeměpisu, nezapomněl na mě, nezapomněl, přišel za mnou, nebudu sama.

Adam: Jste to vy, já jsem vás, ne, vůbec jsem vás nepoznal.

Stařena: Ano, ale přišel jsi, jsi tu, nezapomněl si na mě.

Adam: Ne, nikdy na vás nezapomenu.

Stařena: Slyšíš mami, slyšíš to?

Adam: Vaše matka tu není, nikdo tu není.

Stařena: Zůstaneš tu se mnou, něco k jídlu, chceš, Adame, něco k jídlu?

Adam: Ne.

Stařena: K pití?

Adam: Ne.

Stařena: Chceš se posadit, odpočinout si, podívat se na televizi, karty si zahrát?

Adam: Ne, chtěl bych na vás zapomenout, moc chtěl, ale nikdy se mi to nepodaří, víte, nikdy, nikdy.

Stařena: Zase nemáš plavky, ty zase nemáš plavky, ale já ti, no ano, ano, napíšu ti pozdní příchod a pak ať si to řeší rodiče, ať si to řeší někdo jiný, když sis jednou vybral, ano, jednou ses rozhodl, že chceš navštěvovat prestižní sportovní školu, ano, to není kroužek, to není jen záliba, to je způsob života, a když ses jednou rozhodl, že svůj život uzpůsobíš sportu, že si ubereš ze svého pohodlí, tak si pak nestěžuj, pak musíš nosit plavky a pokud si je nepřineseš, musíš nést následky,

je to srozumitelné, říkám to, ano já se ptám, protože si nejsem jistá,
zda mi rozumíš, říkám to dostatečně jasně?

Adam: Já chci pryč! Chci odsud pryč!

1: *Adam hledá východ, dveře ven.*

2: *Za skříněmi, věcmi.*

1: *Zkrátka chaos, chaos.*

Adam: Okamžitě mě pusťte ven.

Vrátný: Jak je libo, Adame.

1: *A pak dveře najde.*

2: *Nebo se dveře dají najít.*

1: *Už asi viděl,/*

2: */slyšel/*

1: */co bylo třeba.*

2: *Ale co to bylo?*

1: *A kdo ten vrátný sakra je?*

Stařena: Ne, nemůžu tu zůstat sama, není tu výtah, nic tu nejezdí,
nenechávej mě tu, hraj si se mnou, vyprávěj mi, čti mi, už nevidím, nic
nevidím, jsem sama, pomoz mi, pomoz. Ne, neodcházej, ty dveře
nikam nevedou, nikam, zůstaň tu se mnou, není tam výtah, spadneš,
nechod', prosím!

Vrátný: Takže?

Adam: Co to bylo?

Vrátný: Máš tři přání.

Adam: Nic nechci.

Vrátný: Ona potřebuje výtah.

Adam: Ano, asi ano.

Vrátný: Zaslouží si ho? Stačí říct a bude ho mít, dokážu to, věř mi.

Adam: Věřím vám.

Vrátný: No tak, stačí jen říct.

1: *Ale Adam mlčí. Neřekne ano/*

2: */Ale neřekne ani ne.*

1: *Mlčí.*

6. SCHODY I.

1: *A teď je Adam ve škole.*

2: *Zvuk školního zvonku, děti na chodbě... to všechno slyší, stejně jako my.*

1: *Možná.*

Trenérka/učitelka: Neskákej z těch schodů! Neskákej! Kdo jsi, zastav se, neutíkej, kdo jsi, já si tě najdu, neboj se, já si tě najdu a budeš toho litovat!

1: *Takhle paní učitelka Drahuška volá za utíkající postavou.*

2: *Dělat dozor na chodbě, i když jsi studoval vysokou školu je...*

1: *...ponižující. Někoho to jistě zlomí.*

2: *Ale co, lidí je hodně, tak jsou někteří zlomení.*

1: *Vždyť na tom nezáleží. Asi.*

1: *A Adam následující ráno stojí opět ve dveřích kuchyně.*

2: *Voda na čaj... bzučení lednice... za okny ranní doprava... a brzy stejní lidé na autobusové zastávce.*

7. NEMOCNÝ II.

Maminka: Ne, Adame, to ne, ani to, já vidím, že nejsi převlečený, ano, vidím, že máš pořád pyžamo, všimla jsem si toho, takže už nemusíš dál dohrávat, že ti je skutečně špatně, zkusíš to každý týden, Adame, teď už skoro každý den, vždycky nakonec jdeš a vždycky jsi nakonec v pořádku a celý den zvládneš, takže ono to s tou nemocí asi nebude tak akutní a tak strašné jak se mě snažíš namluvit, že?

Adam: Ale dneska, já myslím, že dneska je to skutečně špatné, bolí mě v krku a mám teplotu, mami.

Maminka: Ukaž, tak se podíváme, pojd' blíž, no, tak podle čela se mi to nezdá a na teploměr nemáme čas.

Adam: Ale mami, já, je mi špatně!

Maminka: Nekřič, probudíš tátu, nekřič! Tady, vypij si čaj, to ti pomůže, dám ti do něj trochu zázvoru.

Adam: Zázvor nemám rád, víš, že zázvor nemám rád.

Maminka: Tak jak se chceš jinak vyléčit, když zázvor nemáš rád, no řekni, zázvor léčí a ty ho nechceš, tak jak se pak můžeme někdy domluvit, tak se, Adame, tak se nedomluvíme.

2: Zvuky z bytu, otevírání dveří.

1: Kdo to asi bude?

Maminka: Pssst, vidíš, potichu.

2: Je chvíli ticho, ale je to naplněné ticho.

1: Ano, ticho plné napětí.

2: Jako čekání na výbuch... přijde, nebo ne?

1: Do toho je slyšet lednici, dopravu za okny... ale nejhlasitější je to ticho

2: A pak: zavření dveří, tátu neprobudili, šel jen na toaletu, je opět ticho, ale uvolněnější, i když pořád hlasitě.

1: Otec na toaletě vydává příslušné zvuky, ty slyšet nikdo nemusí, že, ticho... spláchnutí...

Adam: Mami, můžu dnes zůstat doma, prosím, prosím, jen dneska, jen dneska, zítra už půjdu, zítra už mi bude dobře.

Maminka: Pssst! Potichu, Adame.

2: Ticho, otec jde zpět do ložnice, zavření dveří... a konečně: oddechnutí maminky.

1: Co by se stalo, kdyby přišel otec do kuchyně, kdyby ho vzbudili?

2: Nevím, asi nic, ale je lepší to neriskovat.

Maminka: Dobře, dobře, měli jsme štěstí, že, naštěstí jsi ho... už jdi, nezdržuj se a jdi, ani čaj sis nevypil a jak pak chceš být zdravý. A vem si čepici, už je zima, nechtěl bys přece nastydnout.

8. SCHODY II.

1: A zase jsme ve škole, zvonek a tak.

2: Co jiného lze slyšet ve škole?

1: Než zvonek? Neustále přítomný čas?

2: Každou vyučovací hodinou jsme o čtyřicet pět minut starší.

1: Někde mají místo zvonku hudbu. Klasickou/

2: To jistě děti ke klasice nepřivede.

1: Ale i moderní. Co dalšího?

2: Škrábání křídly o tabuli, kroky na chodbě, padání tyčinek z automatu, otevírání a zavírání dveří, zářivky, zvláštní zvuk zářivek vypalujících oči, co osvětlují třídy všech škol, čmárání do sešitů, šepot za zády učitele, strach, nejistotu, drzost a zranitelnost.

Učitelka/Trenérka: Ano, viděla jsem to, viděla jsem tě, ten někdo, kdo mě málem porazil, když skočil ze schodů, ten někdo z naší třídy, no kdo, kdo to byl, vy to dobře víte, někdo určitě ví, kdo to byl, no tak, když se viník přizná, vyřídím si to s ním, nic se mu nestane, nic strašného, ale když se nepřizná, odnese to celá třída, nic, pořád nic, no dobře, tak dobře, všichni do zítřka opíšete desetkrát školní řád, napišete si to, desetkrát školní řád, a do zítřka! Budu u sebe v kabinetu, pokud mi někdo přijde nahlásit, kdo to byl, ještě můžu potrestat jen viníka, jen jeho, jinak všichni desetkrát školní řád, desetkrát!

1: Kdo by Drahušku nemiloval.

2: Konec hodiny.

Kluk1: Adame, pojd' sem, Adame, pojd' se mnou.

Adam: Ne, nemůžu, musím, chci si koupit svačinu, nic nemám, musím jít.

Kluk1: Automat je dole a já ti chci taky ukázat něco dole, takže to máme cestou.

Adam: Něco jsem si zapomněl ve třídě, víš, nemůžu, potom ano, potom.

Kluk1: Pojd' se mnou, ti říkám.

Adam: Dobře, dobře, už jdu, ale tady, potřebuju do prvního, nechci do šaten, já...

1: Adam je skutečně silný hrdina, že?

2: Kdo by k němu nevzhlížel?

Kluk2: Ale ale ale, přivedl si nového člena party?

Kluk3: (smích)

Kluk1: No jo, má pravdu, chtěl by ses s náma kamarádit, Adame?

Kluk2: Kdo by nechtěl?

Adam: Ale... jo, jo, rád.

Kluk1: Musim ti poděkovat, viděl jsi mě, ale/

Adam: /Nic jsem neviděl.

Kluk1: Viděl jsi mě, ale nic jsi neřekl.

Kluk3: Zatím.

Kluk1: Zatím, ale i za to ti děkuju, Adame. Ale pamatuj si, jestli za ní půjdeš, jestli to řekneš, tak jsi skončil, skončil jsi...

Kluk3: Baf!

Kluk2: Je ti to jasný? Je ti to jasný?

1: Tady by asi šikanátor, aspoň ve filmu, nebo seriálu z prostředí školy, například praštil pro výstrahu do skříňky, asi aby předvedl, že má sílu a svá slova míní vážně.

2: Ale Adam má strach už i tak, nepotřebuje, aby se vedle něj bouchalo do skříňky.

1: Nebo by dotyčný přikročil ke své oběti velmi blízko, jako když si dravec měří svou kořist.

2: Aspoň v Hollywoodu by tak k němu přikročil.

Kluk2: Na něco se tě ptám!

Kluk1: Chyťte ho sakra, chyťte ho, nebo jí to vyžvaní! Běžte za nim!

1: Místo abychom dávali pozor, povídáme něco o Hollywoodu.

2: Adam chce ven. Pryč.

1: To je správná úvaha, k čemu školy vůbec jsou.

2: Základní školy by se měly zrušit.

1: To někdo říkal o středních ne?

2: Školy by se měly zrušit.

1: Co k tomu dodat, že?

9. VYVOLENÝ

Vrátný: To ne, nemůžeš přece během výuky opustit školu.

Adam: Ale já musím, musím, jinak/

Vrátný: Jinak, co, Adame? Jen se uklidni, vydechni si.

1: Ten člověk zná i jeho jméno.

2: To nebude jen tak.

Adam: Nemám čas, za chvíli/

Vrátný: Vlez si sem, můžeš, klidně se schovej tady.

1: Úchyl nebo magický děda.

2: Jsi cynik.

Adam: Děkuji, díky moc.

Vrátný: Neběháme po chodbách!

Kluk3: Dobrý den, pane školníku!

Vrátný: To je dost, že pozdravíš. Nejsem školník, jenom zaskakuju.

Kluk3: Dobře.

Vrátný: Z jaké třídy jsi... stůj, kam běžíš, já si tě najdu, to si nemysli!

Kluk2: Dobrý den.

Vrátný: Dobrý den.

Kluk2: Neviděl jste tu kluka v modrém triku?

Vrátný: Ne, neviděl, vy ho znáte, toho, co utíkal nahoru?

Kluk1: Ne, neznáme.

Vrátný: Stůjte, oba dva stůjte!

Adam: Oni se vrátí, najdou mě.

Vrátný: Dveře za mnou, nechytí tě a možná jim to i oplatíš, co ty na to, je to jenom na tobě, buď tě dostanou, nebo to riskneš, pořád máš tři přání.

Adam: Co tady děláte?

Vrátný: Zaskakuji, prostě zaskakuji a proč se mě pořád na něco ptáš, buď chceš pomoc, nebo pomoc nechceš, co je na tom, no pověz, co je na tom tak složitého, ano jako ve filmu, jako v knize, přesně tak vedou ty dveře někam jinam, někam, kde najdeš něco, co jsi nečekal a tak dál a tak dál... A ty si přesto stěžuješ, někdo ti nabízí možnost být na moment jedinečný, zažít něco, co někdo jiný nezažije - není to ostatně věc, kterou každý chce - jedinečný zážitek! Nabízí se ti tu jedinečný zážitek a ty máš strach, ne nepřišel nikdo, aby ti řekl, že jsi byl obviněn, ani ses neproměnil v brouka, ale ani po tobě nikdo nechce, abys zachránil říši fantazie, ani jsi neobjevil magickou almaru, která

vede do jiného světa, jsou to poměrně obyčejné dveře, obyčejné schody, možná za nimi nic není, možná si to jenom představuješ, možná se ti jen snažím ukázat, že na tom všem vůbec nesejde, ale měl bys té příležitosti využít.

1: Kroky na schodech, přibližují se.

Vrátný: Rozhodni se sám, já mám padla.

1: Kroky vrátného, bouchnutí dveří.

Kluk3: Musí být tady, nahoře není.

Kluk2: Určitě se schoval někde dole.

Adam: Počkejte, neodcházejte!

1: Otevření dveří, zabouchnutí. To se Adam vydal za tím člověkem.

Kluk1: Našli jste ho?

2: A... školní zvonek.

1: Naštěstí. Už jich mám plné zuby.

Kluk2: Sakra, přijdeme pozdě.

Kluk3: Dostaneme ho po hodině.

1: Zatímco jsou kluci kluci a hrají si na chodbě na schovávanou, je nutné pozastavit se nad jednoduchou otázkou, kdo je ten člověk, který Adamovi ukazuje neviděné...

2: Na tuto otázku lze svorně odpovědět:

1 a 2: Nevíme.

1: Deus ex machina, hybatel děje, ono je to jedno, otázka spíše je, zda je to postava pozitivní nebo naopak negativní.

2: To zatím nevíme.

1: A následujeme Adama do dalšího zvukově banálního prostředí, do kanceláře.

10. PRVNÍ PŘÁNÍ

Adam: Haló! Jste tu někde? Haló! Pane! Kde jsou ty dveře, kam zase zmizely, kam jste ty dveře schoval, kde jste?!

2: *Je to open space...*

1: *...tam dveře nepotřebují.*

Dospělý Kluk1: Cos měl k obědu, kámo?

Adam: Co? Cože?

Dospělý Kluk1: K obědu, cos měl?

Adam: Neobědval jsem.

Dospělý Kluk1: No jo, taky bych měl hubnout, měl bych zhubnout, už to není, co to bejvalo, to ti povím, kdybys mě znal dřív, plaval jsem a byl jsem dobřej, ale to víš, to víš, že jsem plaval, mám tu fotku, podívej, takhle sem vypadal.

1: *Fotka v rozhlasové hře, to miluju.*

Dospělý kluk1: To bylo mé tělo, dobrý ne, no to musíš uznat ne, dobrý, to bylo před pětadvaceti lety a sto kilama navíc, jo vím, musí to dolů, ale člověk přestane sportovat a je to hned, ale už jsem začal, každé pátek ve fitku, od té doby, co mě Tereza opustila jsem začal chodit i do fitka, před tím nebyl čas, i když nevím, co jsem dělal, že nebyl čas...

Adam: No jo.

Dospělý Kluk1: Ty seš tu nověj, co? Neviděli jsme se už někdy, mám takovej pocit, já mám na obličejě docela pamatováka, kde jsme se to jenom/

Adam: /Ne, myslím, že ne, ne, ne, neviděli jsme se.

Dospělý Kluk1: No tak, teď tu spolu budeme zavřený každé den, co, promiň, už tu jsou.

Klient1: Dobrý den, měli bychom být u vás objednaní.

Dospělý Kluk1: Pan Kováč?

Klient1: Ano.

Dospělý Kluk1: Posad'te se prosím.

Klientova žena: Děkujeme.

Dospělý Kluk1: Něco k pití?

Klientova žena: Jen vodu prosím.

Dospělý Kluk1: Marie, Marie? Pardon, Marie tu... jen moment, hned to bude, nebo ty, jak, že se jmenuješ?

Adam: Ad... Honza, já sem Honza.

Dospělý Kluk1: Mohl bys přinést dvě vody, prosím.

Adam: Jo, jo, hned to bude...

Vrátný: Dotáhl to daleko, tvůj kamarád, co? Dobře mu tak, ne? Neboj, neví, kdo jsi, neví to, jsi pro něj neznámý kolega, je ti jako jemu, nezná tě, neboj, zeptej se ho na co chceš... chceš vědět, proč ti bral plavky, brýličky, proč tě švihal kobrou a mlátil tě, proč ti zničil dětství, řekne ti to, jen se zeptej, nemá proč ti lhát.

1: Adam se vrací s vodou.

2: A poslouchá. Vždycky ho zajímalo, co z jeho trýznitelů bude.

1: A teď to vidět může.

2: Ať už je to pravda, nebo ne.

Klient1: Dobře, tak nám to dejte podepsat a my už půjdeme.

Dospělý Kluk1: Tady máte na cestu ještě letáček penzijního pojištění, máte ho, je to velmi dobrá věc, takže až přijdete příště, můžete si ho založit, zajistíte tak svým dětem pevný základ pro vstup do života a každý měsíc dostanete zadarmo peníze, jen tak. Ano, také mě těšilo, na shledanou. Uf, no skvělé, to budou bonusy. Tohle chce panáka, dáš si?

Adam: Ne, já nemůžu, je mi teprve... ještě je brzy.

Dospělý Kluk1: No, jak myslíš, já si dám... neznáme se fakt odněkud, já tě někdy viděl, ne, vážně, kde to bylo, kde jsme se viděli? No, to je jedno, to je fuk.

Adam: Chtěl jsi tu vždycky pracovat?

Dospělý Kluk1: No jo, to byl můj sen, prodávat penzijní pojištění v bance a pitomce nutit, aby podepsali nové smluvní podmínky, to jsem si vždycky přál, jako ty, ne? Na základní škole jsem byl ještě někdo, dobře jsem plaval, měl jsem partu, něco jsem znamenal, víš, tam jsem něco znamenal, lidi zajímalo, co si myslím, ale život není spravedlivej, není, můžeš makat jak chceš a skončíš... podívej nahoru.

Adam: A?

Dospělý Kluk1: Co tam vidíš?

Adam: Strop?

Dospělý Kluk1: Cestu ven.

Adam: Jak to myslíš?

Dospělý Kluk1: Jsme v přízemí, takže z okna neskočíš. Máme klimatizaci, ale pořád tu nechali ten větrák. Myslíš, že bych se na něm mohl pověsit... a pak bych se točil dokola a konečně by mě někdo viděl? Co myslíš? Ne, promiň, dělám si srandu samozřejmě, vítej u nás, je tu skvělejší kolektiv a zítra je teambuilding, zamiluješ si to tu.

Adam: Jo, děkuju... udělal jsi někdy na základní škole něco, čeho bys dneska litoval?

Dospělý Kluk1: Co?

Adam: Nic, promiň, já jen, jestli něčeho nelituješ, jestli třeba někomu neublížil...

Dospělý Kluk1: Ne, já jsem, ne, nikdy jsem nikomu nijak neublížil, nikdy jsem nikomu neublížíval, vždycky jenom ublížovali mně víš, vždycky.

Adam: Dveře, dveře!

Dospělý Kluk1: No jo, ty tam byly vždycky.

Adam: Jo, no jo, já už musím jít.

Dospělý Kluk1: Tak se uvidíme pak, rád jsem tě poznal... Honza jsi říkal?

Adam: Adam, jmenuju se Adam.

Dospělý Kluk1: No vidíš, když to říkáš, tak jo, ne, teda já nikdy nikomu neubližoval, ale ve škole byl takovej jeden, Adam se myslim jmenoval, ale tomu jsme nic nedělali, jen jsme ho, no víš, kobrou třeba mlátili, ale kobra, neznáš, to je jako ručníkem, to nic není, to byla jenom sranda a on si za to mohl sám, byl takovej jakoby, no, jak to, nevím, divnej asi, nebo nevím, to dělali všichni, to bylo normální, byl na to zvyklej, ale nikdy jsem nikomu neubližoval. Tak zatím, Adame.

Vrátný: Chceš si něco přát, hochu?

Adam: On si to ani nepamatuje, neví co dělal, je mu to jedno.

Vrátný: Má dostat padáka, pryč s ním, ať si to užije?

Adam: Neví o tom, že by udělal něco špatného. Jaktože to ani neví?

Vrátný: Takže? Ano nebo ne?

Adam: Ano.

Vrátný: Vaše přání je mi rozkazem.

Dospělý kluk1: Ne, prosím, já tuhle práci, no ne vážně, já ji potřebuju, nemám peníze, půjčil jsem si, ale opustila mě a, nemám jak to zaplatit, co budu dělat, co budu dělat, prosím, nedělejte to, nedělejte!

Vrátný: Zasloužil si to, že Adame?

1: A Adam přikývne.

2: To není Adam, kterého známe.

1: Co se stalo?

11. OSLAVA I.

1: *Zavření dveří... škrtnutí zápalky*

2: *Jsmo někde v temné jeskyni, kde není vidět?*

1: *Ehm... škrtnutí zápalky a zapalování svíček... Adam je zase doma.*

2: *Oslava narozenin.*

Maminka: Tak, tak, výborně... už to, no a je to. Už tolik svíček, Adame, za chvíli už to bude jen jedna symbolická, ha, už by se tam nevešly. Tak ještě počkáme na tatku a pak ho rozkrojíme. Měl by tu už být, ano. Hmm, jak ses dneska měl ve škole?

Adam: Jo, dobrý.

Maminka: Hned ti popřejeme, ale společně, za chvíli tu je.

Adam: Tak jo.

Maminka: A co plavání?

Adam: Dobrý.

Maminka: Tak to je dobře, to je dobře, Adame. Hlavně, že jsi spokojený, hlavně, že tak.

Adam: Jo.

Maminka: Hmm, za chvíli to shoří, že, ale on ten vosk moc neteče, to je takový jiný vosk, mohl by být jedlý, to není, ale vidíš, moc ho tam není... za chvíli už táta přijde... hmm... Odevzdal jsi ty školní řády, Adame, řekni mi, že jsi je odevzdal, že sis je nezapomněl, protože jestli sis je zapomněl a psali jsme to zbytečně, tak... ale promiň, Adame, promiň, dneska máš narozeniny, napsali jsme je a je to z krku, máš to z krku.

Adam: No, možná budeme psát další.

Mamka: Co? To bych snad do té školy už... proč byste psali další, Adame?

Adam: Ještě se nikdo nepřiznal a dokud se nepřizná, budeme je psát dál.

Mamka: A ty víš, kdo to byl, kdo z těch schodů skočil?

Adam: Vím.

Mamka: Tak to řekni.

Adam: Hmm. Můžu už sfouknout svíčky?

Mamka: Hned ti popřejeme, hned jak táta přijde ze sauny, měl by tu být, už by tu přece měl být, říkal v osm, je osm deset, takže by tu měl být, je hloupé, že ano, myslím, že je hloupé mu volat nebo tak, on ví, že slavíme, že slavíš, ví to, říkala jsem mu to, takže to ví a přijde, určitě brzy přijde, Adame, neměj strach, vůbec se neboj, že by nepřišel, myslím, že přijde. Hned. Ale zatím ty svíčky sfouknu já, ať všechny nevyhoří, ty si je sfoukneš až táta dorazí, oficiálně, takhle by to bylo podvádění. Tak, tak jo.

Adam: Tak to oslavíme zítra, mami.

Maminka: Ne, to ne, řekli jsme dnes a tvůj otec s tím počítá, má s tím počítat! Patnáct ti je jenom jednou, Adame, musí se to oslavit, to se musí pořádně oslavit a musíš to oslavit s oběma rodiči, hlavně, když otec řekl, že přijde, tak počítám, že přijde, počítáme s tím a čekáme na něj! Tak už na něj počkáme, když na něj už čekáme.

Adam: Tak dobře, mami, počkáme na něj.

12. ČEKÁNÍ NA OTCE

Píseň... girl you gonna be a woman soon... nebo taky Radiohead Creep

Dospělý Adam: A to jako proč? No ne, to mi řekněte, proč jako tahle písnička, jak má jako tahle písnička jakkoli souviset s čímkoli, co se tu děje? Ne, jako opravdu já tomu nerozumím, vy snad chcete naznačit, že jsem... ale to já nejsem, nebo i kdybych byl, tak nevím, proč to

naznačujete, nebo chcete naznačovat, do toho vám vůbec nic, vůbec nic není. On to tam napsal autor, on tam napsal jakou písničku máte pustit a vy jste ji tam pustili, to jste opravdu, ale opravdu originální tvůrci, ono je totiž písniček s podobným tématem natočeno fakt málo, že jo, fakt hodně málo takových dospívacích jakože písniček a písniček o jakože odlišnosti je fakt málo, co, takže to jste opravdu originální, to se omlouvám, ale to teda fakt jste, proč jste to celé nevyškrtli, ale kdo ví, možná jste to vyškrtli a já tohle vůbec neříkám, je možné, že to jenom někdo čte a možná to ani nikdo nečte, protože dostal verzi, ve které je tahle promluva vyškrtnutá, tahle promluva, kde hlavní postava, hlavní hrdina, no možná jenom postava, najednou promlouvá, najednou něco přímo říká do mikrofonu a myslí na vás, není v situaci, není jinde, je tu s vámi a říká vám, proč používáte tuhle písničku a nepustili jste tam jinou, ale možná, jste tenhle autorský hlas postavy vyslyšeli a pustili jste tam jinou písničku, možná ano, dobře, to je moc dobře, že jste tam pustili jinou písničku, ale já neříkám jakou písničku sem autor napsal, takže si posluchač může myslet, ať už tam pustíte jakoukoli písničku, tak si posluchač může myslet, že ta písnička, která hrála, je přesně ta písnička, kterou předepsal autor a tudíž, že nejste originální, že jste prostě pustili tuhle dost možná náhodnou písničku a prostě jste o tom nepřemýšleli, nebo jste o tom začali přemýšlet až když jste četli to, co teď říkám a co bych určitě nemusel říkat... takže tohle všechno, co jsem říkal jsem teď neřekl, to někdo, asi dramaturg, někdo chytrý, kdo je originální, umělecký a zajímavý, někdo to prostě vyškrtl a nebylo to řečeno, takže i když to třeba řečeno bylo, všichni si prosím představí, že to řečeno nebylo a já jsem jen nevědomá postava a právě slavím své patnácté, ano, teprve patnácté narozeniny... a já ve

svých patnácti, nebo těsně před svými patnácti lety říkám: „Tak dobře, mami, počkáme na něj.“ A maminka mi odpovídá:

13. OSLAVA II.

Maminka: Jak se na ty svíčky dívám, tak už přece jen, no jo, už přece jenom dost vyhořely, už jsou skoro pryč, dám tam nové svíčky, zapíchám tam nové svíčky, tak, výborně, sakra, bere to sebou, úplně se to rozpadá, to jsem asi, že jo, Adame, to jsem asi neměla dělat, teď už ten dort ani nevypadá dobře, vypadá strašně, už to ani není dort, chtěla jsem ti udělat dort, tvůj oblíbený malinový a teď vypadá takhle, takhle strašně, Adame, promiň.

Adam: To je dobrý. Bude skvělý, mami.

1: Klíče v zámku, otevření dveří...

2: Chvilka napětí.

1: Napjaté ticho a pak:

Maminka: Tak to teda vítej, vítej u nás, ty jsi dorazil, no já tomu ani nevěřím, že jsi k nám dorazil.

Táta: No ahoj, taky tě rád vidím... Ahoj, Adame.

Adam: Ahoj, tati.

Táta: Co se to tu děje?

Maminka: No dobře, dobře, jasně, vůbec nic se neděje, vůbec nic, ničeho si nevšímej, nic se neděje, vůbec nic, to mi věř, ten dort jsme si sem dali jen tak, jen tak, jako oslavu, že jsi konečně dorazil, takže se vůbec nic neděje, podívej, zapíchám do něj ještě svíčky, tak, tak, tak, tak, tak, to jsou nový, pět nových, deset starých, už skoro vyhořelých a kolik je to dohromady svíček? Hmmm? Nevíš? Patnáct je to svíček a proč asi patnáct svíček co, to se musíme ptát, ale možná jenom proto, že to tak vyšlo, co, možná, že jenom proto. Sakra, no, mňam, mám to

všude na rukou, ale je dobrej, je dobrej, ale už jako dort nevypadá, chceš kousek, co ty, Adame, chceš kousek dortu, asi ne co, protože už nevypadá jako dort, vypadá jako malinová hromada, jako skládka, je zničenej, zničenej, totálně zničenej a můžeš za to ty, tatínku, ty, napil ses, užil sis to v sauně s kamarádama, tak mi dej prostěradlo, já ti ho vyperu, neboj, budeš ho mít vyprané, protože k čemu jinému tu jsem, že, a ten dort, už to ani jako dort nevypadá, nech to, Adame, nech to, to už není dort, tak, já ho prostě vezmu a co, stejně to nikdo jíst nebude, šup, nazdar, a je pryč, tohle jsi chtěl, takhle jsi chtěl popřát synkovi k narozeninám? Tak všechno nejlepší, Adame! Všechno nejlepší, máme tě rádi.

Táta: Všechno nejlepší, Adame. Já jdu spát.

Maminka: Tak dobrou noc! Dobrou, Adame, už jdi také spát, uklidím to tu.

Adam: Já tě mám rád, mami, nebreč, on to tak táta nemyslel. Prostě zapomněl, to nevadí, mně to nevadí.

Maminka: Běž spát, jen běž.

1: Rodiče se asi rozvedou.

2: No jo, to už je život.

1: Třeba to tak bude lepší.

2: Pomyslí si Adam a je na sebe kvůli té myšlence naštvaný.

1: To si přece nemá myslet, takové věci si myslet nemá.

2: Sonda do obyčejného života.

1: Opravdu originální.

14. NOČNÍ NÁVŠTĚVA

Vrátný: Všechno nejlepší, Adame?

Adam: Co tu děláte? U mě doma?

Vrátný: A ty si myslíš, že jsem skutečný, že opravdu existuji, a že pracuji v bazénu a ve škole? Co bych tam tak asi dělal, kdo chce být vrátným nebo školníkem? To snad není sen nikoho, Adame. Já nevím, kdo jsem, asi mě potřebuješ, asi jsem manifestace něčeho, co ti schází, já to nevím, mně se určitě neptej, Adame, za chvíli budeš dospělý, už bys měl svět začít chápat, ale jestli ho ještě nechápeš, tak to nevádí, nejsi sám. Každý chce být jedinečný.

Adam: Potichu, rodiče spí!

Vrátný: Ale světelný meč nebo kouzelnou hůlku dostane k narozeninám málokdo. I když by je chtěl každý, ne každý je ale vyvolený, co se dá dělat, že? Ale z toho si nic nedělej. Ty vyvolený jsi. Asi. Možná. A možná taky ne. Myslet si to můžeš. Máš ještě dvě přání, pojď, chci ti něco ukázat, chci ti ukázat, co může být. Takže: Všechno nejlepší, Adame!

1: A podá mu ruku.

2: Ajaj, takovejmhle divnejm chlápku, co se zjevují v noci u postelí, těm bych ruku rozhodně nepodával.

15. DRUHÉ PŘÁNÍ

1: Zavření dveří.... škrtnání zápalky, zapalování svíček... Adam je zase doma.

2: Zase oslava narozenin.

1: Ale je to trochu jiný domov, oslava v trochu jiném stylu.

2: To si nechám líbit.

1: Je líbo šampaňské?

2: Ale jistě, děkuji. Na zdraví!

1: Na Adama.

Maminka: Tak, tak, výborně... už to, no a je to. Už tolik svíček, Adame, za chvíli už to bude jen jedna symbolická, ha, už by se tam nevešly. Jen ať je tam dají poslední.

Táta: A už jsem tady, přece bych na tebe nezapomněl, Adame!

Maminka: Ty poslední dvě svíčky jste tam dali, nakřivo, přece vás platíme, abychom měli dokonalé narozeniny, dokonalé.

Kluk1: Pardon, omlouvám se, madam.

Táta: Opravte to! Ať jsou ty svíčky rovně!

Maminka: A omluvte se oslavenci, to je neskutečné, vážně, opravdu neskutečné!

Kluk1: Promiňte, pane, moc mě to mrzí.

Maminka: A vy?

Kluk2: Mě to také velmi mrzí.

Táta: Výborně, odpustíš jim to, Adame? Nebo si zaslouží ještě nějaký trest?

Adam: Během narozenin mohu být velkorysý, odpouštím jim to, tati.

Táta: Jindy byste takové štěstí neměli, hoši.

1: A pak maminka a tatínek zpívají „Happy Birthday to you, milý Adame“...

2: A pak jim k tomu začne hrát kapela, kterou pro tyto účely objednali.

1: Nebo celý symfonický orchestr?

2: Třeba i ten.

1: A Adam se rozhlédne po ohromném pokoji plném dárků.

2: A jeho spolužáci, kteří mu tak rádi ubližovali teď klečí na kolenou a čekají na jeho rozkazy.

1: Může si s nimi dělat cokoli, naprosto cokoli... může...

Vrátný: Stačí říct, Adame, stačí říct a je to tvoje, tohle může být tvůj život, jen řekni ano, jen řekni „chci!“ a budeš to mít, tohle všechno

můžeš mít, stačí lusknutí prstů, ani podpis krví není třeba, jen si to přeješ, jen to stačí.

Adam: Jenom to, jenom říct, co chci a stane se to?

Vrátný: Přesně tak, jenom to vyslovit.

Adam: Můžu vidět, co se stalo s Lukášem?

Vrátný: Lukášem, jakým Lukášem?

Adam: Toho, kterého jsem vyhodil z práce, no, jak jsem si přál, aby ho vyhodili z práce.

Vrátný: Jo toho. Na to chceš vypotřebovat druhé přání, Adame? To nedělej. Nic se nedozvíš, věř mi, nic, zhola nic.

Adam: Přeju si to.

Vrátný: Tak jak je libo. Prosím.

16. TŘETÍ PŘÁNÍ

1: A Adam je jinde.

2: Už není na své oslavě

1: už není v domě, který by si přál každý

2: je kde už byl...

1: V tom zvukově/

2: /tedy rozhlasově, ale i životně/

1: /nezajímavém a fádním prostoru.

1 a 2: V kanceláři!

Dospělý kluk1: Dobrý den, dobrý den, já vás u nás moc vítám, jen se posad'te, mé jméno je Lukáš, jak vlastně tady vidíte, že, tady na jmenovce, a dnes vám budu k službám, jak se tak říká, že, ha, no nic, kontaktoval jste nás, protože uvažujete o penzijním připojištění?

1: A ozve se hlas Vrátného, slyší ho jen Adam.

Vrátný: Neví, kdo jsi, prosím, zjisti cos chtěl.

2: To není třeba říkat, proč taky říkat, proč v rozhlasové hře říkat, že někdo slyší jen hlas.

1: No aby bylo jasné, že ho slyší jen Adam.

2: A diváci.

1: Posluchači!

2: No jo furt.

Dospělý kluk1: Tak, co byste rád věděl, už jste si něco zjišťoval, nebo... takhle, co je skutečně skvělé je, že když vložíte vlastní příspěvek řekněme pět set korun, získáte odměnu celý jeden tisíc korun, no není to skvělé, já myslím, že je to skvělé. U nás v bance navíc můžete naspořené peníze už po dvou letech vybrat! Takže, kdybyste náhodou... ale neznáme se my odněkud, neviděli jsme se někde?

Adam: Ne, nebo, nevím o tom... možná, byl jsem v jiné bance a tam... nebo je to ta stejná banka?

Dospělý kluk1: A no vidíte, to může být ono, támhle naproti, konkurence, no jo, tam jsem byl předtím, pak mě vyhodili a pak mě vzali tady, teď o práci zakopnete i na ulici, všem chybí lidi, že jo. Jen jsem přešel přes ulici, můžu jezdit stejnou tramvají, a to je super.

Adam: Aha, takže jste spokojený?

Dospělý kluk1: No tam vedle, víte, hmm, tam byl takový větrák, měl jsem ho nad hlavou a uvažoval jsem o něm, nemohl jsem ho pustit z hlavy, víte, byl jsem v přízemí a říkal jsem si, co kdybych se na něm někdy oběsil, víte...

1: Lukáš, bývalý Adamův spolužák/

2: /Nyní úspěšný/

1: /úspěšný?

2: spokojený?

1: Vážně?

2: Bez komentáře...

1: Takže bývalý Adamův spolužák a nyní zaměstnanec bankovního ústavu/

2: se zarazí a pak:

Dospělý kluk1: Hahaha, co vám to, dělám si srandu, asi vás chci motivovat k tomu pojištění, kdo ví, jak to s námi dopadne a stáří je tu za chvíli, že jo, to to letí, to to letí... víte, to nemějte strach, i kdyby tady někdo chtěl třeba skočit z okna, neskočí, jsme sice ve dvacátém patře, ale okna nejdou otevřít, kvůli klimatizaci, nejde to, takže nebojte... hahaha.

Adam: Aha, promiňte, musím si to ještě.... ještě nevím.

Dospělý kluk1: Nebo životní pojištění, co? Taky nabízíme. Pojištění, které vám kryje záda, při všech vašich aktivitách a kdo by nechtěl mít krytá záda, co, co?

Adam: Já jsem Adam.

Dospělý kluk1: Adam?

Adam: Ze základky, odtamtud se známe.

Dospělý kluk1: Jasně, Adam, moc rád tě vidím, jak se vede, Adame?

Adam: Lituješ toho?

Dospělý kluk1: Čeho?

Adam: To je jedno. Už půjdu.

Dospělý kluk1: Takže to životní pojištění nechceš?

1: A Adam je pryč.

2: Asi životní pojištění vážně nechce.

1: Ale je to tak výhodné!

Adam: Vyhodili ho... ale co se změnilo?

Vrátný: Všechno... nestačí? Můžu mu to okno otevřít, ať si skočí, máš ještě jedno přání, Adame, chceš to, může skočit, můžeš to vidět, Adame, může dopadnout vedle tebe, užiješ si to, uvidíš to, pomstíš se, to by byl pocit, ne?

Adam: Hmm, to jo. Skvělejš.

1: Říká Adam.

2: Ale nadšeně to rozhodně nezní.

1: Myslí, na něco jiného.

2: A pak se Adam začne smát.

1: Vrátný mluví a Adam se směje čím dál tím víc, čím dál tím víc!

2: Nemůže se zastavit.

Vrátný: A tobě bude dobře, všechno to bude pryč, jsou celkem tři, tenhle a ty dva další, stačí slovo, zvládneme to jednou, tři mouchy jednou ranou, Adame, stačí slovo, vyslov to, řekni, řekni to, víc není třeba, jen slovo, slovo, teď!

Adam: Dobře, tak dobře... *(smích)* chci tedy... aby... aby

1: A pak se Adam uklidní.

2: Už se nesměje.

Adam: Chci tedy, abych měl to ráno, to ráno předtím, než jsem vás potkal, abych měl náhradní plavky a brejličky, abych je měl sebou.

Vrátný: Ale to, to je hloupost, to si nepřej.

Adam: Můžu si přát, co chci?

Vrátný: Vždyť si to zaslouží, zaslouží si trest, můžeš cokoli, nebo si přej cokoli jiného, cokoli, Adame!

Adam: Když myslíte... mně už to je ale jedno. Nezáleží mi na tom.

Nestane se to. Tak, to přání!

Vrátný: Ne, to ne, celá práce přijde vniveč!

Adam: A kdybyste měl ještě trochu sil, postavte jí, no Drahušce, ten výtah, to od vás bude hezké.

Adam: Tolik přání nemáš a já nejsem charita.

1: *A pak luskl prsty.*

2: *Nebo tleskl.*

1: *Nebo mu zasvítili oči.*

2: *Nebo se v nich objevily plamínky/*

1: *No prostě se stalo to, co se děje, když d'ábel/*

2: *Mefisto?*

2: *prostě když pohádkový děda, bývalý předseda národního výboru, plní přání.*

1: *Jak je libo.*

2: *A Adam překvapí maminku/*

1: *Protože je zdravý a nesnaží se zůstat doma a potom...*

2: *Zvuk bazénu a:*

17. KONEC

Kluk1: Adámek! To nás ani nepozdravíš, Adame? Jsme tvoji spolužáci, kamarádi, my ti nestojíme za pozdrav?

1: *To už známe.*

Kluk1: Tady kluci mi to dosvědčej, že jo, že mu je vrátim, že mu ty brejličky vrátim, že držim svoje slovo?

2: *Ale něco je jinak. Adam vytáhne staré náhradní plavání a/*

1: *Prostě jde na trénink.*

2: *Ale něco je jinak. Adam plave jako každé ráno, ale něco je jinak...*

1: *Dneska se usmívá. Nikdo to nevidí, ale my vidíme i pod vodu,/*

2: */Vidíme kamkoli nám to autor dovolí,/*

1: */takže dnes i pod vodu.*

2: *Takže vidíme, že se Adam usmívá. Už není nemocný, ani nechce být nemocný, je rád, že je teď tady, je rád, že neví, co bude zítra nebo za třicet let... protože on to neví, nechce to vědět.*

1: *A jelikož to neví, tak se asi kvůli tomu neusmívá, usmívá se spíš, protože ho čekají patnácté narozeniny.*

2: *Kdo ví, co mu další rok přinese...*

1: *A taky se usmívá, protože měl náhradní plavky/*

2: *A náhradní plavecké brýle/*

1: *takže to dobře dopadlo!*

2: *A teď zazní zvonec a pohádka je/*

1: *a pokud neumřeli/*

2: */To by stačilo.*

1: *Tak jo.*

2: *konec.*

KONEC